

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ

за професією «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)»

1. Загальні відомості професійного стандарту

1.1. Основна мета професійної діяльності

Мета професійної діяльності викладача мистецької школи полягає в розвитку творчих здібностей та формуванні мистецьких компетентностей у здобувачів початкової мистецької освіти за певним видом мистецтва.

1.2. Назва виду економічної діяльності, секції, розділу, групи та класу економічної діяльності та їхній код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»)

Секція Р	Освіта	Розділ 85	Освіта	Групи 85.5	Класи 85.52 Освіта у сфері культури
---------------------	--------	----------------------	--------	-----------------------	--

1.3. Назва виду професійної діяльності (код згідно з КП ДК 003:2010):

Розділ	Підрозділ	Клас	Підклас
3 Фахівці	33 Фахівці в галузі освіти	334 Інші фахівці в галузі освіти	3340 Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)

1.4. Назва професії (професійна назва роботи) та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»)

3340 Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)

1.5. Узагальнена назва професії:

Викладач мистецької школи

1.6. Назва типових посад

Посада педагогічного працівника: викладач мистецької школи

1.7. Місце професії (посади, професійної назви роботи) в організаційно-виробничій структурі підприємства (установи, організації).

Робоче місце викладача мистецької школи може бути розташоване в навчальному приміщенні, навчальному кабінеті/класі закладу початкової мистецької освіти або визначатися умовами дистанційного навчання.

Педагогічна діяльність передбачає зайнятість викладача мистецької школи у приміщенні, що використовується в освітньому процесі, освітню діяльність за межами будівлі закладу початкової мистецької освіти (в тому числі забезпечення дистанційного навчання),

методичну, організаційну роботу та іншу педагогічну діяльність, передбачену трудовим договором та/або посадовою інструкцією.

Викладач безпосередньо підпорядковується керівнику закладу початкової мистецької освіти, а також керівнику структурного підрозділу (за його наявності).

1.8. Умови праці

Робочий час і час відпочинку, інші умови праці, оплата праці визначаються чинним законодавством.

Режим роботи визначається правилами внутрішнього трудового розпорядку, колективним договором, посадовою інструкцією, іншими документами закладу початкової мистецької освіти.

1.9. Умови допуску до роботи за професією

Наявність документу про фахову передвищу або вищу освіту.

Володіння державною мовою.

Наявність особистої медичної книжки з результатами проходження обов'язкових попереднього (до прийняття на роботу) та періодичних профілактичних медичних оглядів.

Проходження інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

1.10. Документи, що підтверджують професійну та освітню кваліфікацію, її віднесення до рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК)

диплом фахового молодшого бакалавра (5 рівень НРК),

диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) (5 рівень НРК),

диплом бакалавра (6 рівень НРК),

диплом магістра (7 рівень НРК).

2. Навчання та професійний розвиток

2.1. Первинна професійна підготовка (назва кваліфікації)

Для професії «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)» особа може проходити підготовку:

За спеціальностями галузі знань 02 Культура та мистецтво.

Підготовка фахівців може здійснюватися на таких рівнях освіти: фахова передвища освіта, початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти; перший (бакалаврський) рівень вищої освіти; другий (магістерський) рівень вищої освіти.

Присвоєння кваліфікації здійснюється закладами фахової передвищої, вищої освіти, кваліфікаційними центрами або іншими суб'єктами, уповноваженими на це законодавством.

2.2. Підвищення кваліфікації без присвоєння нового рівня освіти (назва кваліфікації)

Підвищення кваліфікації може здійснюватися шляхом неформальної (тренінги, семінари, семінари-практикуми, вебінари, майстер-класи тощо) та інформальної освіти.

Форми і зміст підвищення кваліфікації мають бути спрямовані на формування професійних компетентностей, які визначені цим стандартом, а також індивідуальним планом професійного розвитку викладача, що визначається ним самостійно у довільній формі.

Необхідною умовою атестації викладача мистецької школи є проходження ним підвищення кваліфікації у міжатестаційний період.

Законодавством передбачено обов'язкове проведення атестації не рідше ніж один раз на 5 років, за результатами якої визначається відповідність викладача мистецької школи займаній посаді, встановлюються розряди ЄТС (тарифні розряди) та/або присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання.

Кваліфікаційні вимоги до викладача мистецької школи, встановлюються розряди ЄТС (тарифні розряди), присвоюється певна кваліфікаційна категорія (спеціаліст, спеціаліст другої категорії, спеціаліст першої категорії, спеціаліст вищої категорії) визначено Положенням про атестацію педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури.

Обсяг підвищення кваліфікації впродовж 5-ти років не може бути меншим, ніж 4 кредити ЄКТС.

3. Основні документи, що регулюють професійну діяльність

Конституція України

Кодекс законів про працю України.

Закон України «Про освіту».

Закон України «Про культуру».

Закон України «Про позашкільну освіту».

Закон України «Про охорону праці».

Закон України «Про оплату праці».

Закон України «Про професійний розвиток працівників».

Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 (зі змінами).

Постанови КМУ «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» від 21.08.2019 № 800 (зі змінами).

Постанова КМУ «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери» від 30.08.2002 № 1298.

Концепція сучасної мистецької освіти, затверджена наказом Міністерства культури України від 20.12.2017 № 1433.

Концепція інклюзивної мистецької освіти, затверджена наказом МКМС від 27.01.2020 № 339.

Положення про атестацію педагогічних працівників закладів (установ) освіти сфери культури затвердженого наказом Міністерства культури України від 12.07.2018 № 628 (зі змінами).

Наказ Міністерства культури України від 09.08.2018 № 686 «Про затвердження Положення про мистецьку школу».

Наказ Міністерства культури України від 23.07.2019 № 562 «Про затвердження типових освітніх програм середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти».

Наказ Міністерства культури України від 24.04. 2019 № 352 «Про затвердження типових освітніх програм елементарного підрівня початкової мистецької освіти».

Наказ Міністерства культури України від 16.07.2018 № 633 «Про затвердження методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм для мистецьких шкіл».

Наказ Міністерства культури України від 13.03.2019 № 192 «Про затвердження примірних штатних нормативів мистецьких шкіл».

Наказ Міністерства культури України «Про затвердження типових навчальних планів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання)» від 11.08.2015 № 588.

Наказ Міністерства культури України «Про затвердження зразків документації для початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів(шкіл естетичного виховання) із змінами і доповненнями, внесеними наказами Міністерства культури України від 7 листопада 2023 року № 1109, від 19 серпня 2015 року № 635, від 11 вересня 2015 року № 725.

Статут закладу мистецької освіти.

Державні стандарти (за наявності).

Освітні програми закладу мистецької освіти.

Інші нормативно-правові акти, що регулюють діяльність закладів мистецької освіти.

4. Перелік трудових функцій (професійних компетентностей, що входять до них), умовні позначення

Умовні позначення	Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Умовні позначення
А	Проведення уроків.	Прогностична компетентність.	А1.
		Організаційна компетентність.	А2.
		Інклюзивна компетентність.	А3.
		Психологічна компетентність.	А4.
Б	Визначення здібностей здобувачів освіти-учнів та оцінювання їх досягнень у процесі навчання.	Оцінювально-аналітична компетентність	Б1.
			Б2.
В	Підготовка навчально-методичних матеріалів.	Методична компетентність.	В1.
			В2.
Г	Формування у здобувачів освіти-учнів морально-етичних цінностей та естетичних потреб.	Предметно-методична компетентність.	Г1.
			Г2.
Г	Участь у роботі колегіальних органів, методичних та/або професійних об'єднань.	Компетентність педагогічного партнерства.	Г1.
Д	Ведення навчальної документації.	Нормативно-правова компетентність.	Д1.
Ж	Безперервний професійний розвиток.	Рефлексивна компетентність.	Ж1.
		Здатність до навчання впродовж життя.	Ж2.
З	Участь в комунікації.	Мовно-комунікативна компетентність.	З1.
		Інформаційно-цифрова компетентність.	З2.

		Компетентність соціального партнерства.	33.
--	--	---	-----

5.Опис трудових функцій; професійні компетентності; знання, уміння та навички.

Трудові функції	Предмети і засоби праці	Професійні компетентності	Знання	Уміння та навички
А. Проведення уроків.	Меблі, канцелярське обладнання, персональний комп'ютер, проектор, сканер, інша оргтехніка, освітні програми, навчальні програми, методичні та навчальні матеріали, електронні освітні платформи, засоби наочності.	A1. Прогностична компетентність.		
		A1.1. Здатність планувати освітній процес.	A1.1.31. Етапи планування освітнього процесу.	A1.1.U1. Планувати освітній процес на різних його етапах залежно від поставленої мети, індивідуальних особливостей здобувачів освіти - учнів, особливостей діяльності закладу початкової мистецької освіти в рамках своїх обов'язків.
			A1.1.32. Вимоги навчальних програм.	A1.1.U2. Застосовувати навчальні програми.
		A2. Організаційна компетентність.		
		A2.1 Здатність організувати процес навчання.	A2.1.32. Вимоги законодавства щодо організації освітнього процесу.	A2.1.U1. Організувати освітній процес відповідно до вимог законодавства.
				A2.1.U2. Висловлювати і доносити свої думки до учасників освітнього процесу.
		A2.2. Здатність організувати різні форми (види) організації освітнього процесу.	A2.2.31. Форми (види) організації освітнього процесу.	A2.2.U1. Організувати навчальні заняття різних типів.
				A2.2.U2. Застосовувати різні форми (види) організації освітнього процесу.
			A2.2.32. Основи	A2.2.U3. Обирати форми та методи викладання відповідно

			педагогіки та психології.	до вікової (та індивідуальної) специфіки.
				A2.2.U4. Використовувати базові й сучасні форми та методи викладання.
			A2.2.33. Зміст, цілі та результати навчання з предмету/дисципліни викладання.	A2.2.U5. Поетапно організувати освітній процес.
				A2.2.U6. Обирати форми та методи викладання відповідно до вікової категорії та психофізичних особливостей здобувача освіти-учня.
			A2.2.34. Професійна термінологія.	A2.2.U7. Застосовувати професійну термінологію.
			A2.2.35. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись у освітньому процесі.	A2.2.U8. Застосовувати необхідні технічні засоби, обладнання для організації освітнього процесу.
A3. Інклюзивна компетентність.				
		A3.1. Здатність створювати сприятливі умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.	A3.1.31. Нормативна база щодо інклюзивної освіти.	A3.1.U1. Застосовувати базові інклюзивні підходи та технології в освітньому процесі.
			A3.1.32. Інструменти забезпечення інклюзивного навчання (інклюзивна культура, інклюзивна політика,	A3.1.U2. Використовувати інструменти забезпечення інклюзивного навчання в освітньому процесі.

			інклюзивна практика тощо).	
		A3.2. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.	A3.2.31. Принципи, форми та методи ефективної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.	A3.2.U1. Забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами.
			A3.2.32. Види адаптацій/модифікацій в освітньому процесі, зумовлених особливими освітніми потребами учнів.	A3.2.U2. Здійснювати адаптації/модифікації в освітньому процесі відповідно до особливих освітніх потреб здобувачів освіти-учнів.
		A4. Психологічна компетентність.		
		A4.1. Здатність створювати сприятливий психологічний клімат.	A4.1.31. Правила запобігання та протидії булінгу та будь-яким видам дискримінації.	A4.1.U1. Створювати на уроках сприятливий психологічний клімат та застосовувати різні засоби педагогічної підтримки учнів.
Б. Визначення здібностей здобувачів освіти - учнів та оцінювання їх досягнень у процесі навчання.	Персональний комп'ютер, інша оргтехніка, освітні програми, навчальні програми, методичні та	Б1. Оцінювально-аналітична компетентність.		
		Б1.1. Здатність визначати рівень здібностей здобувачів освіти - учнів.	Б1.1.31. Методики, процедури, форми та інструменти визначення спроможностей здобувачів освіти - учнів.	Б1.1.U1. Визначати рівень здібностей здобувачів освіти - учнів.

	навчальні матеріали.		Б.1.1.32 Форми оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти - учнів (усна, практична, цифрова тощо), методики здійснення оцінювання та розроблення критеріїв оцінювання, критерії та рекомендації щодо оцінювання.	Б1.1.У2. Застосовувати різні форми та шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти - учнів. Б1.1.У3. Застосовувати та корегувати критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти - учнів. Б1.1.У4. Встановлювати та фіксувати результати навчання здобувачів освіти - учнів, на їхній основі визначати індивідуальну траєкторію навчання (за потреби).
		Б1.2. Здатність здійснювати моніторинг індивідуальних навчальних досягнень здобувачів освіти - учнів та прогнозувати результати навчання.	Б.1.2.У1. Методи здійснення аналізу навчальної діяльності здобувачів освіти - учнів та прогнозування її результатів.	Б1.2.У1. Здійснювати моніторинг навчальної діяльності та рівня навчальних досягнень здобувачів освіти - учнів. Б1.2.У3. Прогнозувати результати навчальних досягнень здобувачів освіти - учнів.
В. Підготовка навчально-методичних матеріалів.	Персональний комп'ютер, інша оргтехніка, освітні програми, навчальні програми, методичні та навчальні матеріали,	В1. Методична компетентність.		
		В1.1. Здатність адаптувати та узагальнювати навчальні матеріали.	В1.1.31. Методи та методики викладання відповідного предмета/дисципліни.	В1.1.У1. Використовувати методи та методики за відповідним предметом/дисципліною, адаптувати їх для відповідних вікових категорій здобувачів освіти - учнів.

засоби наочності.				V1.1.U2. Добирати/оновлювати репертуар/навчальні завдання.
			V1.1.32. Спеціальна і методична література, а також інші джерела для забезпечення освітнього процесу.	V1.1.U3. Опрацьовувати та узагальнювати навчальні матеріали.
				V1.1.U4. Використовувати інформаційні ресурси при підготовці навчально-методичних напрацювань.
				V1.1.U5. Застосовувати інноваційні технології в освітньому процесі.
			V1.1.33. Типові навчальні програми.	V1.1.U6. Застосовувати типові навчальні програми.
			V1.1.34. Нормативні документи з підготовки робочих навчальних програм.	V1.1.U7. Опановувати нормативно-правову базу, науково-методичні матеріали та необхідне методичне забезпечення щодо підготовки робочих навчальних програм.
			V1.1.34. Методики розробки робочої навчальної програми (робочої програми навчальної дисципліни).	V1.1.U8. Деталізувати загальний зміст навчального предмету/дисципліни на основі навчальної програми (типової/авторської) та конкретизувати засади та підходи до організації освітнього процесу.
				V1.1.U9. Аналізувати власні результати застосування методик з метою корекції власної діяльності.
				V1.1.U10. Добирати, аналізувати і

				використовувати базові та інноваційні методики у процесі складання робочих навчальних програм і навчально-методичних матеріалів.
Г. Формування у здобувачів освіти - учнів морально-етичних цінностей та естетичних потреб.	Персональний комп'ютер, інша оргтехніка, освітні програми, навчальні програми, методичні та навчальні матеріали, засоби наочності.	Г1. Предметно-методична компетентність.		
		Г1.1. Здатність формувати та підтримувати у здобувачів освіти - учнів належний рівень самодисципліни, спроможності до самостійної роботи в обраному виді мистецтва, мотивацію до подальшого навчання та/або використання набутих навичок протягом життя.	Г1.1.31. Принципи розвитку творчої індивідуальності, формування морально, психічно та фізично здорової особистості.	Г1.1.У1. Планувати та моделювати освітній процес здобувачів освіти - учнів з урахуванням їхніх потреб, здібностей та реальних навчальних можливостей.
				Г1.1.У2. Формувати у здобувачів освіти - учнів навички самодисципліни та здатність до самостійної роботи.
			Г1.1.32. Основні умови формування мотивації здобувачів освіти - учнів.	Г1.1.У3. Формувати у здобувачів освіти - учнів мотивацію до подальшого навчання мистецтву за обраним напрямком або використання набутих навичок протягом життя.
			Г1.1.33. Норми педагогічної етики.	Г1.1.У4. Демонструвати професіоналізм та високі морально-етичні стандарти під час взаємодії зі здобувачами освіти-учнями.
Г1.2. Здатність формувати у здобувачів освіти - учнів естетичний смак, виявляти повагу та	Г1.2.31. Розмаїття та унікальність різних культур, відмінності між людьми, стратегії	Г1.2.У1. Взаємодіяти, враховуючи культурні та особистісні відмінності співрозмовників, принципи недискримінації та поваги до відмінностей.		

		цінувати українську національну культуру, багатоманітність та мультикультурність у суспільстві, здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.	попередження, подолання і вирішення конфліктів.	Г1.2.У2. Формувати і утверджувати у здобувачів освіти - учнів повагу до національних цінностей, символів, державної мови, культурного та історичного минулого України.
				Г1.2.У3. Формувати толерантне ставлення до культурного розмаїття.
				Г1.2.У4. Використовувати приклади та досягнення світової культури та мистецтва в освітньому процесі.
				Г1.2.У5. Аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в суспільстві, враховуючи правові, етичні, релігійні, соціальні та культурологічні аспекти.
				Г1.2.У6. Стимулювати виявлення активної громадянської позиції та участь в культурно-мистецькому житті суспільства.
Г. Участь у роботі колегіальних органів, методичних та/або професійних об'єднань.	Персональний комп'ютер, інша оргтехніка, методичні та навчальні матеріали.	Г1. Компетентність педагогічного партнерства.		
		Г1.1. Здатність спілкуватись на професійні теми з колегами, професійною спільнотою.	Г1.1.31. Професійна термінологія.	Г1.1.У1. Використовувати професійну лексику.
			Г1.1.32. Принципи взаємодії з професійною спільнотою та принципи	Г1.1.У2. Комунікувати під час участі у роботі колегіальних методичних та/або професійних об'єднань.

			професійної етики.	
			Г1.1.33. Нормативні акти (трудове законодавство, внутрішні нормативні документи закладу освіти).	Г1.1.У3. Опанувати та дотримуватись положень нормативних актів, що регулюють відповідну професійну діяльність. Г1.1.У4. Вибудувати взаємодію з колегами та професійною спільнотою на основі толерантності та взаємоповаги, загальнолюдських цінностей.
Д. Ведення навчальної документації.	Персональний комп'ютер, інша оргтехніка, освітні програми, навчальні програми, методичні та навчальні матеріали.	Д1. Нормативно-правова компетентність.		
		Д1.1. Здатність до роботи з документами, що відображають та забезпечують освітній процес.	Д1.1.31. Вимоги до ведення навчальної документації.	Д1.1.У1. Оформлювати навчальну документацію відповідно до вимог. Д.1.1.У2. Застосовувати цифрові технології під час ведення навчальної документації.
Ж. Безперервний професійний розвиток.	Персональний комп'ютер, інша оргтехніка, методичні та навчальні матеріали, електронні освітні ресурси, бази даних програм підвищення кваліфікації.	Ж1. Рефлексивна компетентність.		
		Ж1.1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку.	Ж1.1.31. Способи і методи самооцінювання педагогічних і фахових компетентностей.	Ж1.1.У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання здобувачів освіти-учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на результати професійної діяльності. Ж1.1.У2. Визначити відповідність власних професійних компетентностей чинним вимогам, сильні і слабкі сторони

				власної педагогічної діяльності, потребу в розвитку власних компетентностей.
		Ж2. Здатність до навчання протягом життя.		
		Ж2.2. Здатність визначати напрямки, види та способи підвищення рівня власних педагогічних та фахових компетентностей.	Ж2.2.31. Види, форми і складники освіти дорослих.	Ж2.2.У1. Обирати вид освіти (формальний, неформальний, інформальний) для підвищення рівня педагогічних та фахових компетентностей.
				Ж2.2.У2. Планувати і організувати процес самоосвіти.
3. Участь в комунікації	Персональний комп'ютер, електронні цифрові ресурси та діалогові платформи (месенджери і т. ін.)	31. Мовно-комунікативна компетентність.		
		31.1. Здатність забезпечувати здобуття здобувачами освіти - учнями мистецької освіти державною мовою.	31.1.31. Норми української літературної мови та норм використання усного та писемного мовлення.	31.1.У1. Здійснювати усну та письмову комунікацію державною мовою під час виконання посадових обов'язків.
				31.1.У2. Використовувати професійну лексику для забезпечення здобуття здобувачами освіти - учнями початкової мистецької освіти державною мовою.
		32. Інформаційно-цифрова компетентність.		
32.1. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.	32.1.31. Підходи до організації освітнього процесу, оцінювання та моніторингу результатів навчання здобувачів освіти-учнів з використанням	32.1.У1. Використовувати цифрові пристрої, працювати з онлайн-сервісами, застосунками, файлами, мережею інтернет.		
		32.1.У2. Використовувати відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси для організації освітнього процесу,		

			цифрових технологій (у тому числі під час дистанційного навчання).	обміну педагогічним і творчим досвідом та професійного розвитку.
			32.1.32. Вимоги законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права, мережевий етикет у професійній діяльності.	32.1.У3. Дотримуватись вимог законодавства щодо академічної доброчесності та використання об'єктів авторського права, мережевий етикет у професійній діяльності.
33. Компетентність соціального партнерства.				
	33.1. Здатність безпечно взаємодіяти зі здобувачами освіти - учнями, іншими учасниками освітнього процесу.	33.1.31. Психолого-педагогічні методи взаємодії з учасниками освітнього процесу.		33.1.У1. Організувати роботу з учасниками освітнього процесу на основі принципів командної взаємодії.
		33.1.32. Методи ведення діалогу, ненасильницької та безконфліктної комунікації.		33.1.У2. Застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між викладачем та здобувачем освіти-учнем.
				33.1.У3. Співпрацювати з батьками/законними представниками, як учасниками освітнього процесу під час психолого-педагогічного супроводу здобувачів

				освіти - учнів з особливими освітніми потребами.
--	--	--	--	--

6. Дані щодо розроблення та затвердження професійного стандарту

6.1. Розробник професійного стандарту

Державне агентство України з питань мистецтв та мистецької освіти

6.2. Суб'єкт перевірки професійного стандарту

Науково-дослідний Інститут праці і зайнятості населення Міністерства соціальної політики України і НАН України.

6.3. Дата затвердження професійного стандарту

... грудня 2021 року.

6.4. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру професійних стандартів

... грудня 2021 року.

6.5. Рекомендована дата наступного перегляду професійного стандарту

Грудень 2026 року.
